

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Szendő évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.

Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája Kazinczy-utca.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca Vojtech-palotába
Telefon szám 42.

Nyitólár soronkint 20 krajczár

Belgrád felé . . . .

A gyerekek is beszélnek róla a verebek is csiripelik, hogy Tómic Miklós Szabadkán befejezte pályafutását azzal, hogy nyakába hagyva a városnak a nyomdai panama ügyet, most szerényen visszavonul állítólag Belgrádba, oda, ahova szíve vonzza oda ahova való, oda ahol bátran szidhatja majd ezt a magyar hazát és ahonnan egész bátorsággal küldhet majd cikkeket a Zásztavának.

A város pedig amely nyakig van megkárosítva most talán el is késett azzal, hogy Tómic Miklóst útjában megakadályozza és szende pillantásokkal tekint majd a nevezetes vándorút felé.

Mi elejétől fogva hangoztattuk, hogy ebben a nyomdai ügyben bűnös jelenségeket látunk, tessék oda terelni az eljárást ahova való: a büntető bíróság elé.

Miért, miért nem daczára annak, hogy kitűnt az előzetes városi vizsgálat alatt, hogy bizony itt a „Bácskai Hirlap” nem hiába cikkezett és hogy minden állítása tényeken alapult — nem történt semmi, mert a vizsgálat csak vizsgálat maradt, — a visszaélések egész tárháza csak bámulatra és elszörnyűködésre adott okot, és csak azt hangoztatták mindig, hogy a város az ő járandóságát Tómicstól nem félti mert „Tómic nem lett egészen kifizetve” — mint mondók nem történt semmi csak az, amiről most a verebek is csiripelnek, hogy Tómic készül kifelé Belgrádba.

Miért megy ki most Belgrádba, ehhez semmi közünk se volna, mert hiszen a személyi ügyek rovatát ugyse vezetjük és az egyáltalán nem érdekelné bennünket.

De mégis megakadunk ezen az újdonságon.

Egy ember, akinek itt egy nagy apparatikus vállalata van, amely nevéhez van fűzve, egy vállalkozó, aki a város oly rutul becsapta és eddigelé mi fejedetet sem adott a kártérítési összegre, aki ma vesz házat és holnap

átírja másra, mégis kell, hogy érdekeljen bennünket akkor, amikor ily hirtelen bucsut vesz tőlünk,

De még az a különös megjegyezni valónk is van a dologban, hogy Tómic távozik és a tisztviselők nyakán hagyja a felelősség nagy súlyát.

Mi tehát ezuttal is felelőssé tesszük az illetékes köröket, hogy a város kártérítési igényei biztosítva legyenek.

Ha ez meg lesz, mi kifogásunk sincs a belgrádi kirándulás ellen.

Paprikás közgyűlés.

— A „Bácskai Hirlap” tudósítójától. —

A szabadkai Takarékpénztár és Zálogház Részvénytársaság tegnap délelőtt tartotta meg V-ik r. közgyűlését.

A nagyszámban megjelent részvényesek között már a gyűlés elején erősen mutatkozott a harcias hangulat, mert ismeretes volt, hogy az „indítványok” között tárgyalatni fognak azok a panaszbejelentések, amelyek az intézet igazgatója Joó Dezső ellen emeltettek. Tudva van, hogy az intézet volt igazgató elnöke az elnökségről már előbb leköszönt és helyét most Prokesch Mihály tölti be. Az opposzió éles szavú vezére Kunetz Kálmán volt, aki nagy súlyt fektetett arra, hogy a panaszképen beadott indítvány tekintetében a mostani igazgatóság teljes felvilágosítást adjon. Ez a kellemetlen szerep Sugár Manónak, mint igazgatósági tagnak jutott ki, aki mindenekelőtt kijelentette, hogy mindazok a rendelkezések, amelyek Joó Dezső által elkövetve lettek, időközben sanálva lettek és hogy az intézet az igazgatóság eljárása folytán teljes regresszust kapott a rendelkezéssel szemben és hogy vagyoniilag is teljesen biztosítva van.

A közgyűlés azonban ezzel nem elégedett meg és a dr. Fischer Jákó és társai által bevezetett panaszban előadott történetekért az igazgatóságot tette felelőssé. Már-már kenyértörésre került a dolog, amikor a felzavart hallgatókat lecsendesítette maga Joó Dezső, aki fölkel és látva az általános felháborodást, kijelentette, hogy az itt történtek után az igazgatósági tagságról is lemond.

Maschanszker Alfréd indítványa is ezáltal tárgyalatná lett. Különösen figyelmeztet a közgyűlésen Gugánovits Máté többször helyesléssel megszokott felszólalása, aki székértelemmel bírálta meg azokat a tényeket, amelyekkel az intézet volt igazgatója panaszolva lett.

Azt hisszük, hogy a mostani igazgatóságnak a jövőben lesz gondja arra, hogy az ed

digi slendriánizmus kiküszöböltesék ebből az intézetből. Erre kell gondjainak lenni, ha akarja, hogy a különben nagy jövőjű pénzintézet a nyilvánosság előtt a megbízhatóság kritériumát megővja.

A közgyűlés többi tárgyai simán lettek elintézve, a felmentvény megadatott.

Pótszezon.

Az uristen tavasz első napjait télre fordította. Hó fekszi az utcákat és ha kiderül is nappalra, az éjszakák hidegek és reggelre virradóra fehér borit be mindent.

Boldogasszony napján olyan hóivalar dühöngött városunkban, de megországszerte, amilyenre a legöregebb emberek se emlékeznek. Virágvasárnapjának reggelén esikorgott a hó talpunk alatt. Mintha most kezdődne a tél.

Virágvasárnap a hathónapos szini szezonnak utolsó estéje szokott lenni. Nagynét első napja a névtelenké, a kórusé. Ma bucsuzik el a kórus, ma veszi ki jutalmát a közönségtől.

De Thália névtelen papjai még nem mind bucsuznak el ma este. Megpótolja még a szezonot vagy 10 előadásal Pesti direktorunk, hogy bemutassa a jövő szezon új tagjait.

Sokan, a java része, itt marad jövőre is, de sokan elmennek más városba, más társulathoz és jönnek helyettük mások.

A jövő szezon társulata még nem teljes, a nőtagok egynémelyikével most folynak a tárgyalások, de már az eddig szerződöttek névsora is elég biztató és elég garanciát ígér a jövőre.

Legjobban az operette primadonna érdekli a nagy közönséget. Sugár Aranka már husvét vasárnapján fellép valamely népsziműben. Meglátjuk hát mennyit haladt azon egy év alatt, míg Szegeden volt.

A koloratur primadonna még nincs szerződve, de azt hisszük sikerülni fog Gábos Nellit megtartanunk. Igen nagy nyereségnek tartjuk Gábos szerződését, mert az, amit hat hó alatt ő producált, bámulatra méltó. Ma már ő a közönség nagy részének kedvence

Szép tehetsége, gyönyörű szép hangja, distingvált finom játéka, nagy zenei képzettsége és rendkívüli szorgalma által Gábor Nelli az operetprimadonnának elsői közé küzdte fel magát. Mi első fellépésénél megjósoltuk ezt és ma hozzátesszük, hogy ezzel a szorgalommal, ambícióval és tudással egy esztendő múlva a legelső eljese lesz.

Kápolnai Juliska lesz jövőre ismét a drámai szendénk. Sok szép sikert aratott az idén nálunk, jövőre még többet fog nyújthatni, mert oly partnerei lesznek, mint Csiki László a vidék legjobb hősszerelmese és Szathmári Lajos bonvivan.

Itt marad még Torossy Katicza mint segéd énekesnő, vagy jobban mondva segéd primadonna, mert Torossy azon ritka tehetségek egyike, ki a berekedt primadonnának bármelyike helyett egy próbára beugrik és ahol hanggal nem győzi, győzi játékkal.

Vigjátéki naivánk is megmarad; Főti Frida a vidék bármely szinpadának diszere válhatik.

Torossy mellé segéd-énekesnőnek szerződve van még Szilágyiné Etel.

Lomnicziné lesz jövő évre ismét komikánénk, kit őszinte örömmel üdvözlünk újra. A tragika, a soubrette és drámai anya szerepkörre még nincsenek biztos tagok. Reméljük hogy ezen szerepkörök is jó kezekben lesznek.

A férfi tagok között a már említett Csiki és Szathmáryn kívül újak lesznek még Kiss Pista a szegediek több éven át volt kedvelt baritonistájuk, mellé második baritonistának Derenghi István van szerződötve. Mihályi Ernő lesz újra a tenoristánk és sihedernek Virágháti Lajost tartotta meg a direktor. Lomniczi az operette ensemblébe megy át. Tóth Antal és Ferenyzy Frigyes az ideai gárda két jó tagja jövőre is itt lesz.

A kórusból kiemelkedett az első rendű színészek közé Baróthy Antal, ki mint jellem színész és intrikus fog jövőre visszajönni. Baróthy nevét néhány év múlva, ha szorgalma nem csappan és tehetségét nem forgácsolja hozzá nem illő szerepekre, a fővárosi szinlapokon fogják olvasni. Nálunk nőtt nagyra, büszkék leszünk rá.

Deréki rendezőnek fog vissza jönni. Az operette, népszinmű és látványos darabok fognak az ő kezében lenni.

A dráma és vigjátékot Csiki László rendezi.

Igen jó hír előzte meg új karmesterünket Várady Aladárt. Tudását már legközelebb bemutathatja, mert husvét után valamelyik nap már egy nagyobb operettet fog dirigálni.

Végre igazán nagy örömmel vesz-

szük azt, hogy direktorunk az adminisztráció anyagi részével jövőre nem fog bibelődni, bizalmas embert talált Löveyben, ő a szinpadra fog visszatérni, ahol 18 esztendőt töltött. Azonban nemcsak játszani fog, de a főrendezői tisztet is magának tartotta fenn. És ez igen nagy hasznára fog válni az előadásoknak; mert Pesti Ildás Lajos több mint 12 évig volt rendezője a vidék legnagyobb színházainak, néhány esztendeig a fővárosban a krisztinavárosi színháznak volt rendezője és első rendű színésze.

A pótszezón megkezdése előtt helyén valónak tartottuk mindezt elmondani és most mikor az ideai társulat szét megy a szél rózsá minden irányában, szíves bucsut mondunk minden egyes tagjának és jó reményekkel nézünk az új társulat elé.

Hisszük, hogy reményünkben csatlakozni nem fogunk.

Különfélék.

— **Jótekonyság.** A Szabadkai Kereskedelmi és Iparbank a helybeli kath. Legényegyesületnek tíz év előtt kamat nélkül kölcsönadott 25 frtot, most, midőn a legényegyesület kötelezettsége előállt, hogy azt visszafizesse, kegyesen elengedte. Fogadja a nevezett intézet Igazgatósa a nemeslelkűségeért ez uton is a legényegyesület hálás köszönését.

— **Halálozások.** S z t o j k o v i t s Joskicza tegnapelőtt este elhunyt. — Nagy Mihály helybeli butorkereskedő tegnap este még vígan beszélgetett néhány barátjával s mikor barátai távoztak, hirtelen rosszul lett és szív-szélhűdés következtében meghalt. Elhunytát gyászolják neje és 14 gyermeke.

— **Eljegyzés.** Dr. Váli Dezsc, a helybeli Mária-Valéria kórház osztályorvosa eljegyezte Fölser Jolánka kisasszonyt, Fölser István műegyetemi tanár leányát Budapestről.

— **A brassói országos tűzoltó kongresszus.** A magyarországi tűzoltók 1. évi augusztus hóban Brassóban kongresszust tartanak. A versenyek és a további teendők megbeszélése céljából dr. Kék Lajos, az országos tűzoltó-szövetség elnöke és Skossa Zoltán szabadkai tűzoltó parancsnok f. hó 25-én Brassóba utaztak. Mint lapunknak táviratozzák, tegnap délután érkeztek oda a vendégek, akiket az állomáson a város előkelőségei és Schusztér főparancsnok vezetése alatt a tűzoltók fogadták ünnepélyesen. Délután 5 órakor a tűzoltóság tanácsstermében parancsnoksági ülés volt, amikor is a kongressusi ügyeket beszéltek meg s egyszersmind a versenyeket is véglegesen megállapították. Ma délelőtt a vendégek Maurer főispánnál, Himes polgármesternél és Jekel alispánnál tisztelegtek, mindenütt szíves fogadtatásban részesültek.

— **Értesítés.** Van szerencsénk értesíteni a nagyérdemű közönséget, miszerint a Könyvtár és Múzeum egyet olvasó terme a mai naptól kezdve a husvétii ünnepek végeig minden nap d. e. 10—12 óráig a nagyközönség rendelkezésére nyitva áll; A husvétii ünnepek után a következő órákban áll nyitva, Hétfő, kedd, csütörtök és pénteken délelőtt 11—12-ig, szerda és szombat d. u. 2—4-ig.

— **Néhai dr. Hermann Adolf b.-almási ügyvéd** irodája részére ügygondnokul a szabadkai ügyvédi kamara dr. Weisz Jenő helybeli ügyvédet nevezte ki.

— **Választás a Takarékpénztár és Népbanknál.** A helybeli Takarékpénztár és Népbank tegnap megválasztotta pénztárnokká Hoffmann Ferenczet, segédkönyvvezetőkké pedig Szaulics Gergely, Bedzsula József és Geiger Etelkát.

— **Perossi hangverseny elhalasztva.** Bécsből táviratozza lapunknak a Kugel-féle hangversenyiroda, hogy Perossi oratoriumának előadását szeptember hóra elhalasztották, miután több nagyobb városba kapott meghívást s így nálunk csak szeptember hóban tarthatja meg a hangversenyt.

— **Honvédszobor-emlék Selmezbányán.** Mint értesülünk, Selmezbánya város lelkes közönsége egy monumentális honvédszobor felállítását vette tervbe a szabadságharc hőseinek emlékére. A gyűjtések ez irányban már nagyban folynak, az ügyet Ocsovai Ocsovszky Vilmosné Selmezbányai volt polgármesterének özvegye vette kezébe több dicső honleány vezetésével. Midőn e hirt közreadjuk, pártolól foglalunk állást a nemes eszme mellett. Ki lelkesül a hazaszeretnek e magaslatos megnyilatkozásán, járuljon hozzá fillérjeivel. Az adományok Ocsovai Ocsovszky Vilmosné urnő vagy a városi pénztár czimén Selmezbányára küldendők. Az adományokat hirlapilag nyugtázzák.

— **A karszemélyzet.** Ma azok kedvéért gyuladnak ki a villanylámpák a színházban, akiknek neve ha ott volt is a szinlapon együtt jelentek meg a színen, együtt képeztek csak egyet — együtt énekeltek, együtt táncoltak, mert ők együtt voltak csak valamik, de fontos valamik — ők adták meg a keretet, ők egészítették ki az ensemblét — ezek a ki fiatal, ki öregebb (bocsánat!) lányok — legények, a kiket úgy hívják, hogy kórus. A kóristák jutalomjátéka lesz ma. Csitárból a szinlap is, — jobban fénylenek majd a villanylámpák, mert ingyen égneek, még a Bodrics bandája is ingyen ajándékba fog nekik muzsikálni és fel lép az ő kedvükért a társulat távozó felben levő primadonnája is, az ő legjobb collegájuk — szóval mindent ajándékba adnak nekik, mert hát sokan vannak, azon a ma esti jövedelmen sokan osztokodnak. No de meg fog telni a színház s a kóristák kifognak jönni a lámpák elé, is mert ma az ő estjük vagyon. Közülök egy-némelyik tán a tábornoki botját is ott borbja a bornyujában, — mert kitudja nem leszen-e Kovacsics Margitkából valaha primadonna, akár a drámai, akár az operette szakban? Kellemes hangja van lám *Keresztély Vilmának* is, csinált már ő is néhány taktus „solót” — ügyeskedett már *Ferenyzyne* is, *Raddó Rózsá* meg olyan helyre szakácsnő volt vagy néhányszor, mint annak a rendje. A Kovacsics mama a nyári társulat egyik legjobb tagja, de megcsinálja ő az idén is egynéhányszor a népszinmű parasztasszonyát. *Pilisi, Nagylaki, Szerdahelyi* még mások a legények közül ugyancsak „önállósokdát” nem is egyszer. *Ba* még csak még ma este kórista, tán úgy is fog lefeküdni, — de holnap mint intrikus kel fel, teli ambícióval, szép tehetséggel. Reméljük, hogy a „Diplomás kisasszonyok” telt házat csinálnak.

— **Hirtelen halál.** Zentán Berta István alsóvárosi kanász nagyon szerette a pálinkát,

F. hó 21-én Körösi József korcsmájában nagyon sokat talált inni, a sok italt nem bírta tovább meggyengült szervezete, berugott állapotban eldőlt a korcsmapadon és pár pillanat alatt ott meg is halt. Szívzélhűdés érte.

— **Zsebelés a temetésén.** Zentáról írják: Özv. Thurzó Jánosné temetésén az elhunyt Ilona nevé leányának zsebéből eltűnt a pénztárca 50 frt 2 kr. tartalommal. A vesztés nagy ijedelmet okozott a családban s rögtön gyanakodni kezdtek egy Gulicska Teréz nevé koldus asszonyra, ki feltűnő sokat forgolódtat Thurzó Ilona körül, a gyanura Csikmák biztos vallatóra fogta a koldust, ki erősen tagadott és esküdözött égre földre, hogy a pénzt nem látta. A tagadás azonban mit sem használt és a gyanus személyt, annak heves és kétségbeesett ellenkezése dacára is kimozdították, a mikor az elveszett erszény tartalmával együtt a rongyos szoknya zsebéből csakugyan elő is került. A tettest azután bekísérték és megbüntetés végett átadták a bíróságnak.

— **A könyvtár egyesület idei könyvszárlásainál** a figyelmet arra fordította, miszerint az olvasni szerető közönséggel a magyar irodalom újabb termékeit is megismertesse. Beszerzésénél tehát a tudományos és szak művek mellett a legújabb irodalom termékeivel is gazdagította könyvtárát. A beszerzett művek között vannak: Mikszáth, Ambrus, Benedek, Gyarmatyné, Hock, Kabos, Malonyai, Pap, Pekár, Agai, Szomaházy, Tóth Herczeg s legjelesebb íróink művei. Az idegen irodalom sem maradt figyelmen kívül mit mutatnak: a spanyol Alarcin, az oláh író Muntureanu Hslen; Zola, Hugo, az olasz Serao Matile; a német Marlitt, a svéd Björnson; az orosz elbeszélők közül: Tolsztoj, Dosztojevski st. Minden azt mutatja miszerint az egyesület megérdemli a közönség részéről a legmelegebb támogatást.

— **A szabadkai ügyvédi kamara közgyűlése.** A szabadkai ügyvédi kamara tegnap délelőtt 10 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlést Paukovic Andor elnökelete alatt, melynek tárgya a költségvetés megállapításán kívül a miniszterhez felterjesztendő évi jelentés volt. Ebbe dr. Pataj Sándor indítványára külön pontként felvették, hogy a zombori bíróságoknak három helyen való elhelyezése mielőbb megszüntetessék. Ugyanannak indítványára felirt a kamara, hogy a csődkérvények eszentül csakis ügyvédi vagy közjegyzői ellenjegyzéssel fogadtassanak el. Dr. Biró Károly és dr. Pataj Sándor indítványait, hogy a kuriai bíraskodás ellen ne nyilatkozzék a kamara, leszavazták két szótöbbséggel. Végül dr. Pataj Sándor indítványára felvették a feliratba, hogy a lajstromrendszer eltörlendő.

— **Persely a m. kir. anyakönyvi hivatalokban.** A belügyminiszter engedelmével a „Vakokat gyámolító országos egyesület” perselyt helyezte el az ország összes anyakönyvi hivatalaiban. Ezzel mód nyújtott arra, hogy akik az anyakönyvi hivatalokban járnak, jótékonyt gyakorolhassanak. A helybeli anyakönyvvezető tanácsnok asztalán is ott van az „Adakozzunk a...”-nak* felírású bádog-persely. Felírás erre a közönség figyelmét. A születést bejelentők és házasságkötők öröméből jusson egy kevés azoknak, kiket a sors oly soktól, mindenüktől fosztott meg és a halálesetet bemondó gyászba borultak pedig a jótékonyt gyakorlásában leljék fájalmukban az első vigaszt.

— **Késelés.** Rózsás Ferencz helybeli parasztleány, amint tegnap este hazafelé ment, néhány ismerősével találkozott, akik csufolni kezdték. Amikor ez nekik visszafelét, neki-rontottak és zsebkészükkel arcát és fülét összeszurkálták. Az előhívott mentők sebeit bekötötték és a közkórházba vitték.

— **Rendőrségünk fegyverhasználati joga.** Nemsokára közzé lesz téve egy szabályrendelet, amely rendőrségünk fegyverhasználati jogáról intézkedik. Olyan modern államokban, ahol a rendőrség alkalmazottjai a műveltség magas fokán állanak és nemcsak jogaikkal és kötelességeikkel vannak tisztában, könnyen érthető az, hogy a fegyverhasználat jogaival fel vannak ruházva, — de itt nálunk előbb utóbb ezt a rendeletet vissza kell majd szívni. Mert azt az egyet elképzelni sem lehet, hogy a mi alacsony nivóju legénységünknek ilyen jogot a kezébe adni lehessen, annál kevésbé lehet elképzelni, hogy ennek a rendőrségi személyzetnek a műveltsége hirtelen olyan magas fokra fog emelkedni, hogy ilyen jogot a kezébe hagyni lehessen. Vagy pedig elképzelhető a mi közigazgatásunknál, hogy a rendőrség amely eddigelé olyan fizetésű embereket alkalmaz, hogy oda intelligens ember a legénységi állományba nem is mehet, — mert a legszükségesebb életigényeiket sem fedezheti abból a rongyos fizetésből — most egyszerre csak háromszor akkora fizetéssel fogja ezeket az embereket dotálni? Ez nem fog bekövetkezni, — mert ilyesmire minálunk nem költönek. — ez bekövetkezni nem fog — de be fog következni, hogy egyik másik esetben ez a rendőrség tulmeg majd a jog használatával és arra fogja kényszeríteni az intézkedő köröket, hogy ezt a rendeletet vissza kell majd szívni. Mi azt ajánljuk, hogy vegyék vissza ezt a rendeletet mielőtt még bajt hozott akár a közönség, akár a rendőri alkalmazottak fejére!

— **A nyomor áldozatai részére szerkesztőségünkhez** a következő adományok érkeztek: Özv. Vermes Nándorné 1 frt, Vinkler Lajos a Kasinó vendégül bérleje 1 frt, Szántó Ede 50 kr. Ismeretlen Budapest 5 frt.

— **A „Sátán utja” színelője.** Felkérjük azokat, akiknek a „Sátán utja” színelője megvan, sziveskedjenek azt lapunk szerkesztőségéhez elküldeni. Köszönettel fogadjuk majd a szívesseget.

— **Villanyvilágítás Zomborban.** Zomborból írják: Az aszfaltozási előmunkálatok teljes befejezést nyertek, a tényleges aszfaltozások — ha az időjárás megengedi — már a jövő héten megkezdődnek. Pogármesterünk tevékenysége ezek után a villamos világítás megvalósítása felé irányul. E célból Gergurov Milán városi főmérnökkel Nagy-Becskerek, Temesvár és Verseck városokba utazott a villanyvilágítási berendezések tanulmányozására.

— **A zombori igazságügyi palota.** Amint hírlak az igazságügyminiszter leiratot intézett a városhoz, a melyben tudomására hozza az érdekelt köröknek, hogy csakis úgy képes a zombori kir. törvényszék az esküdtzékkel felruházni, ha a város új igazságügyi palotát emel akként, hogy annak felépítéséhez ingyen telekkel és 5.000 frt készpénzzel járul hozzá.

— **Körrendelet.** A kereskedelmi miniszter a következő körrendeletet bocsátotta ki: Azon lapasztalattól vezérletve, hogy egyszerűen tithon maga az érdekelt közönség nem nyer kellő tájékozást közgazdasági viszonyunk-

ról, nem ismeri saját intézményeinket, s ebből folyólag közgazdasági közvélemény nem képes alakulni, holott ez az egységes fejlődésnek egyik nélkülözhetetlen kelléke, másrészt a külföldi közönség és szakkörök vagy egyáltalában nem vesznek tudomást Magyarországról, mint önálló állam közgazdasági viszonyairól, vagy pedig hézagos és legfőbbzör helytelen információkat nyernek; elhatároztam oly szakirodalmi vállalat megindítását, mely magyar nyelven a hazai, német és francia nyelven a külföldi közönség számára szolgálja a jelzett fontos közgazdasági és utóbbi részében állampolitikai célt is. E folyóirat magyarul „Magyar közgazdasági Értesítő, németül Volkswirtschaftliche Mittheilungen aus Ungarn és francziál „La Hongrie economique” címen negyedévenként átlag 15 ivnyi terjedelemmel, felöleli a közgazdaság mindazon ágazatait, a melyek tárczám keretében egyesülnek. Az első füzet most mindhárom nyelven megjelenván, a vele elérni kívánt fontos cél lehető széles körű biztosítása érdekében inditlatva érzem magam ezennel a folyóiratot a cím figyelmébe ajánlani és annak lehető széles körben való terjesztésére felbivni. Tájékozásul megjegyzem, hogy a folyóirat kiadását a Pesti Könyvnyomda-részvénytársaságra (Budapest, V. Hold-utca 7.) ruháztam és annak évi előfizetési díját a magyar kiadás után 16 koronában, a német után 20 márkában, a francia után 20 frankban állapítottam meg. Budapest, 1899. február hó 9. Bátor Dániel s. k.

— **Hálátlan fiu.** Ó-Becséről írják: Egyik községi eljárásonknál történt, hogy a felső kabát zsebéből eltűnt 140 frt esztörtök regegre. A kabát az első szobában függött a pénzzel. Hajnal felé a legény fiu lármát csapott, hogy az első szobában járt valaki. Utánna néztek, senkit sem találtak ott, de a kabát hiányzott a pénzzel. Azonnal jelentést tettek az apa a rendőrségnek majd a csendőrségnek is, s mikor látták azok, hogy a betörésnek semmi nyoma, a ház lakóira fordították a figyelmet s némi faggatás után a legényke ki is vallotta, hogy ő volt a tolvaj s a zajjal el akarta terelni magáért a figyelmet. A kabátot egy félreeső helyen találták meg, míg a pénzt a funál.

— **Önkéntes tüzoltóság Ujverbáson.** Már évek óta tervezték egy önkéntes tüzoltó egyesületnek az alapítását s most végre csakugyan meg is fog valósulni. F. hó 19-én az előljárási kezdeményezésére meg is tartott az első alakuló közgyűlés, melyen elhatározott a már elkészített alapszabályoknak a miniszteriumhoz jóváhagyás végett való felterjesztése. Egyszersmind a tisztikart is megválasztották, mely a következőkből alakult: Elnök, parancsnok Wagner J. György, helyettes parancsnok Schulh Károly, pénztáros Bekker Vilmos. Választmányi tagokká pedig Nonnenmaier Jakob, Seidl Ferdinand, Bekker Károly, Bad Lajos, Bröder Jakob és Lang András választották meg. Az egyesület alakulásakor már 106 belfag, 53 kültag és 5 alapító tag jelentkezett. Legközelebb már a szerek beszerzéséről fognak gondoskodni.

— **A művészeti oktatás az iskolákban.** A százkezü Wlassics miniszter volt, aki körülbelül egy esztendővel ezelőtt reformokkal lépett fel a középiskolai tanítás terén. A holt anyag mellé odafele az örökké eleven művészetet, a rideg betűkhöz a magasabb igazságtól áradó, megkötött életet, a művészet életét amint kőben, vásznon ránk marad, s még tovább a jövőre. Alig lehet eléggé meg-

szívlelni e bölcs rendelkezés fontosságát. A miniszter nagyot celekszik: szemet nevel, látni tanít és érezni. Eddig csak az író-művész volt a közönség közkinccse — nagyjában véve igaz ez — Hellas bukása óta maig. Csak a renaissance egy időre kivétel, de az is csak a főúrák számára. A betű művészetén kívül a többi el volt zárva „mindenki” elől. Ezt a nagy elzárt világot nyitja meg most a miniszter, fájdalom nem nekünk felnőtteknek, mert a művészet élvezetére soká kell nevelődni, csak a jövőnek. De ez is nagy dolog. Életünk napról napra sivárabb lesz, mindig több és sürgősebb tenni való vár ránk, kivált miránk magyarokra, a kik 1000 esztendőig csak a szántóföldjeink határait méregettük azt is jó görbére, most eljön ime a Hellas óta lappangó művészet, hogy újra mindünké legyen, igazában, mint a renaissance-ban, most a szegényeké is. Eöjön ragyogó pompában, mint egy tündéralom, hogy megszépítse életünket. Mikor napról napra dolgozunk kell, jön, hogy pihenni, tanítson, mikor a tudományban csalódunk. Érezni segísen. Nemesak a nagyművészet teszi azt még inkább a kicsiny, mely házaikba fér s ott meglapul. A könyvillusztrációk. A miniszter igen jól tudja azt, hogy tudja, megmutatta akkor, mikor a Nagy Képes Világtörténetet az összes iskoláknak megszerzésére ajánlotta. Segédkönyv ez az 5 terveiben, sőt több is. Ez oktaltva szerez gyönyört s nem is csak a kicsinyeknek, hanem nekünk is önző nagyoknak. Fényes reprodukciókban a világ egész művészetének történetét adja, szövegben s pompás képekben egyszerre. Öcső is, részletfelvitésre is meglehet szerezni, sőt füzetekben is. Minden héten egy füzet, ára 30 kr. A nagyjelentőségű vállalkozás nem tévesztheti el célját, mert felismerte az idő szükségletét, s ahhoz alkalmazkodott. A munka jelentőségét pedig felismerte a miniszter, s megtette érte, amit tehet. De a fő teniszvaló e téren a közönségé. — **Komp kérés.** Az ó-becsei előjáróság kérvényt adott be az alispán úján a kereskedelemügyi miniszterhez, amelyben Ó-Becse részére komp-jogot kér.

Megölte a pálinka.

— Saját tudósítónktól. —

Vigan ünnepelte a virágvasárnapot Andrasics István helybeli napszámos.

Egyik korcsmából ki a másikba bement mindenütt ivott egy keveset, de a sok kevés sokra ment s úgy este 10 óra tájban már teljesen berugott állapotban tántorgott végig a zimonyi uton.

Majd ismét bement egy korcsmába s pálinkát kért, alig hogy kiitta eltávozott de ekkor már teljesen önkívületi állapotban volt és alig tett néhány lépést eldől s az uton elaludt. Ott aludt egy ideig míg az arra járó

rendőr őrzőjét észrevette. Ébresztgették egy darabig minthiába nem mozdult.

Az egyik rendőr ekkor telefonált a mentőknek akik megjelentek a helyszínén és mint-hogy nem tudták kicsoda és hol lakik a berugott embert a városházára vitték, hogy a rendőrség bőrönében aludja ki magát. Az ügyeletes rendőrbiztos azonban attól tartott, hogy valami baja történhet a szegényházba szállította. A szegényházban lefektették, de még ekkor sem tudott magáról, morgott valamit de nem lehetett kivenni mit akar.

Ott aladt reggelig, reggel felé amikor a szegényházi gondnok meglekintette észrevette, hogy az ember nem mozog sem lélegzetet nem vesz, közelebb hajolt hozzá s ekkor látta, hogy alkohol mérgezés következtében Andrasics meghalt.

Az esetről jelentést tett a rendőrségnek, ahol elrendelték, hogy a hullát boncolás végett a zentai temető hullaházába szállítsák. Ugyancsak ma reggel a tavankuti rendőrség jelentést tett a rendőrségnek, hogy Tavankuton tegnap este egy paraszt ember szintén meghalt ugyancsak alkoholemérgezés következtében. A mentők ma délután a hullakocsin behozták a boncolás megejtése végett.

SZINHÁZ.

Orfeus a pokolban.

Márczius 22.

Szépén megtelt ma este a ház *Virágháték* jutalomjátékára. Nagy-n ügyes gondolat volt tőlük Offenbach ezt a nálunk rég nem adott operettjét választani, mert ezek a régi szép operettek jobban vonzzák a publikumot, mint bármely újabb termék. Az előadás — daczára annak, hogy alig 1—2 próba után ment — élvezetes volt. Az előadók jó kedvvel mókáztak és improvizáltak is annyit, — különösen Ferenczi (Jupiter) — hogy alig maradt valami Evva fordításából, mely mellesleg mondva sokkal gyengébb, mint a régi Latabár féle fordítás.

A vén Jupiter szerepét *Ferenczi* csinálta meg igen ügyesen, úgy maszkja, mint jó humorú játéka sok derűtséget okozott a közönségnek. Euridikét *Gábor Nelli* alakításában láttuk. Elragadó volt a művész szép szerepében. Minden énekszámát zajos taps jutalmazta, kellemes tiszta csengésű hangja, daczára annak, hogy a zenekar ma megint fejfevesztelten játszott, kellemesen visszhangzott a házban. Orpheus szerepét *Ernyei* játszta. Énekelnie is kellett, mert szerepe tudvalevőleg, tenor parti, de egy drámai színésztől igazán nem kívánhatjuk, hogy énekeljen, különösen, ha hangja sincs. És itt ismét Gábost illeti a dicséret, kinek az első felvonásbeli duettet Ernyeivel kellett énekelnie, a mi zenekartunk kísérete mellett, vigyázni kellett tehát némesak a partnerre,

de még a kíséretre is. Ebben van G nagy zenei tudá-a — mit bizony tán nem is tud eléggé méltányolni közönségünk, — hogy ilyen esetekben egy pillanatra se jön zavarba és vezet a partnerét és a zenekart is.

A jutalmazott pár kis szerepében igen jó volt és zajos tappsal fogadta őket a közönség. Plútó szerepében *Mihályi*, Dianna szerepében *Juhász Ilona* jeleskedtek. Még *Fóti* Amorja érdemel dicséretet. Nagyon ügyesen játszott kis szerepben kis naivánk és hamis Amor volt a szó legszebb értelmében, hozzá teszem — nem megrováskép — hogy rég énekel ily kedves „hamisau” a bájos művész.

P. Vida Etelka búcsú fellépte.

Márczius 24.

Telt ház tapsolt ma vendégművésznőknek, ki egy operetleiben a Ripp Van Winkle harmas szerepében lépett fel másodszer szinpadunkon. Ma még inkább megerősítette azon meggyőződésünket, hogy nagyon rosszul tettük, hogy a szezon elején el nem hívtuk néhány estére vendégszereplni, mert jó énekesnőt, rutinizott színésznőt nyertünk volna. Kellemes hangja különösen a közép és magas regiszterben tisztán cseng. Mai partija ugyan mély, nem fekszik hangjában, de hogy ének-művészetét bemutassa, Massé Vitos „Jeanette menyegzője” cz. operájában énekel egy igen nehéz áriát a „Csalogány dalt” betétként igen szépen. Hosszu zajos taps jutalmazta a remekül előadott áriát. Játékát a természetesség dicséri és rutinját az a biztosság, melylyel a szinpadon mozog. A közönség egész este élénk tappsal kísérte a művésznő játékát és énekét. *Mihályi* Rippet játszta. A kitűnő tenorista, daczára indisposíciójának, szépen megfelelt szerepének.

Szerkesztői üzenet.

L D Az ön szerencsétlenségére történt, hogy 12 tavaszi költeménye az alkalmatlan időjárás miatt aktualitását veszítette.

Az egyiket mégis csupa kumkumbói közölnök itt tekintet nélkül az időjárásra meg inkább a téli balladára volna alkalmas. Versét im olvassa el ön is.

Elfogyott a közsén — itt van a tavasz.
Oh az időjárás nagyon nagyon ravasz,
Tegnap még hó esett és most sűt a nap
Es a zefir szárnyat égi vágnyt kap.
Lenge szelő röpked a rózsafa körül
S mint a gyermek a pogácsának örül.
A hideg is már a feledésbe ment
Egy bubos pacsirta röpül odafent.
Itt lenn pedig ibolyát szed a János Pista,
Meg van vadulva már minden bicziklista.
Oh ez a szép tavasz mint az égi parázs
Csupa szerelem és menyországi varázs
Az illatból is van már három véka
Brekek már a vízben ezer kecsk-béka!
Milyen rossz verset fog ön ősszel írni, ha már most elkövet i-yeneket?

Minden hirdetés beiktatása legalább 50 krba, 20 szónál többre terjedő hirdetésnél minden szó 2 krba, vastagabb betűkből 3 krajczárba kerül.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apró hirdetések előre fizetendők; hi dető félre nevelni vagy lakcímével ellátott hirdetések után 50 krajczár bejuttatásuk külön fizetendő.

Gracza-féle Szabadságharcz története.

A teljes mű diszkótésbe eladó.
Hol megmondja a kiadó-hivatal.

Egy használt, de jó karban

4évfő

zongora

eladó.

Bővebbet a kiadóban.

Eladó

egy teljesen új karban évő diszkótésű „Magyar Lexikon” (17 könyv) jutányos áron.
Bővebbet a kiadóhivatalban

Eladó villa telek.

A villamos vasut vég állomásán (150 öl távolságra) 1000 □ öl parcellákban jutányos áron esetleg 10 éri törlesztésre villatettek eladók.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Csantavéren egy jó állapotban levő ház üzleti helyiséggel más vállalat miatt igen előnyös feltételek mellett szabadkéből eladó.